

POSUDEK

vedoucího diplomové práce

na diplomovou práci studentky **Michaely Záblocké** na téma:

Ukládání a výkon ochranného léčení

Autorka si pro svoji diplomovou práci zvolila téma, jehož aktuálnost a zajímavost vyniká zejména po poměrně nedávném přijetí podobného ochranného opatření – zabezpečovací detence, která s ochranným léčením těsně souvisí a navazuje na něj.

Práci, která bez příloh počítá osmdesát stran textu, je členěna na deset kapitol, z nichž první tvoří úvod a poslední závěr. Jednotlivé kapitoly jsou dále segmentovány na subkapitoly, oddíly a pododdíly. K práci je připojeno osm tabulek, obsahující statistická data a dalších devět příloh zahrnujících zejména příklady z praxe a definice pojmů podle mezinárodní klasifikace nemocí a závislostí. Součástí práce je nejen cizojazyčné (anglické) resumé, nýbrž i bohatý seznam odborné literatury, judikatury použitých předpisů i seznam zkratek.

V úvodní kapitole autorka přiměřeně vysvětluje důvod výběru tématu i cíl práce: „...popsat stav institutu (ochranného léčení), poukázat na některé problémy s jeho praktickým uplatňováním a popřípadě se pokusit nabídnout nová řešení...“ (str. 11).

Další kapitola je věnována historickému vývoji ochranného opatření na našem území od devatenáctého století do současnosti. Ke zpracování této kapitoly nemám připomínky. Pár drobných výhrad však mám k následující kapitole pojednávající o pachateli, kterému je ochranné léčení ukládáno. Konkrétně na str. 15 autorka uvádí, že podle § 96 TrZ „nelze uložit ochranné opatření, není-li přiměřené povaze a závažnosti pachatelem spáchaného činu a nebezpečí, které od něj v budoucnu hrozí zájmu chráněným zákonem...“. V zápětí však cituje nálezy Ústavního soudu sp.zn. IV. US 502/02 Sb. Ús, podle něhož „...uložení ochranných opatření a jejich intenzita není primárně určována povahou a závažností činu pro společnost, ale zejména potřebou léčení a výchovy“. Obávám se, že tyto dva právní názory jsou do té míry rozporné, že je nelze zastávat oba současně a že názor Ústavního soudu, který pomíjí princip přiměřenosti a proporcionality, byl legislativním vývojem zcela překonán. Na str. 18 dole a na str. 20 nahoře se domnívám, že autorka zaměňuje pojmy duševní porucha a duševní choroba („... lidé, kteří jsou v době trestného činu stíženi duševní poruchou, nemají představu o protiprávnosti činu a proto je nelze trestat“). Při obhajobě diplomové práce by se autorka měla zaměřit mj. nejen na zmíněný (možná, že jen zdánlivý) rozpor mezi nálezem

Ústavního soudu, nýbrž i na definici pojmů duševní porucha a duševní choroba a vztah mezi nimi. Pokud jde o tuto kapitolu, nedomnívám se, že by dřívější trestní zákon č. 140/1961 Sb. neupravoval zmenšenou přičetnost (viz. § 32 tr.zák.). Dlužno dodat, že v této kapitole jsou však jinak správně vyloženy takové pojmy jako je nepřičetnost, zmenšená přičetnost, stav vyvolaný duševní poruchou, druhy ochranného léčení a jeho formy.

Právě následující čtvrtá kapitola je věnována formám ochranného léčení a jejich možné změně. Na ní vhodně navazuje pátá kapitola, pojednávající o vztahu výkonu ochranného léčení k výkonu uloženého trestu odnětí svobody. Šestá kapitola je věnována trvání ochranného léčení a sedmá kapitola komplikovanému vztahu ochranného léčení a zabezpečovací detence. Domnívám se, že při obhajobě by se měla autorka zaměřit i na možnosti ukládání zabezpečovací detence mladistvým pachatelům. Jinak ke zpracování těchto kapitol nemám zásadní připomínky, což platí též o zpracování osmé kapitoly obsahující právní úpravu tohoto institutu v německém trestním právu a jeho komparaci se současnou tuzemskou právní úpravou.

Devátá kapitola představuje závěr práce, jehož obsahem je přiměřeně stručné shrnutí pojednávané problematiky. Celá diplomová práce je zpracována převážně popisným způsobem, je však kultivovanou kompilací mnoha odborných materiálů, které autorka prostudovala, přičemž je použito též komparativní metody a příkladů z praxe. Výhrady nemám proti použité systematice. Nutno dodat, že práce je (až na drobné výjimky) napsána kvalitně i po stránce stylistické a gramatické.

Předběžně proto předloženou diplomovou práci hodnotím prvním klasifikačním stupněm a doporučuji ji k obhajobě. Při ní by se autorka měla zaměřit mj. na výše zmíněné otázky a vyjádřit více vlastních názorů na zlepšení legislativní, judikaturní i exekutivní činnosti v této oblasti.

V Praze dne 7. května 2012

JUDr. Jindřich F a s t n e r
vedoucí diplomové práce

